

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 19 лютого 2020 року

№ 25/6

Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" (щодо відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи)

(реєстр. **2827** від 31.01.2020р.)

та проект Закону про внесення змін до деяких законів України (щодо відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи)

(реєстр. **2827-1** від 14.02.2020р.)

Розглянувши проект Закону про внесення змін до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" (щодо відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи) (реєстр. **2827** від 31.01.2020р.), поданий народними депутатами України Кулінічем О.І., Вельможним С.А., Шаховим С.В. та іншими народними депутатами України, та альтернативний проект Закону про внесення змін до деяких законів України (щодо відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи) (реєстр. **2827-1** від 14.02.2020р.), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю., Солодом Ю.В., Гнатенком В.С. та іншими народними депутатами України, Комітет відповідно до предметів відання відмічає наступне.

Як наведено у пояснювальній записці, завданням законопроекту реєстр. № **2827** є приведення норм Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які

постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» у відповідність до Конституції України і до рішення Конституційного Суду України від 17 липня 2018 року №6-р/2018, а також відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

В пояснювальній записці законопроекту реєстр. № **2827** зазначається, що 17 липня 2018 року Конституційний Суд України прийняв рішення № 6-р/2018, яким визнав неконституційними окремі норми Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28.12.2014 № 76-VIII. Разом з тим, ухвалення рішення Конституційним Судом України не означає автоматичне повернення до попередньої редакції Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», оскільки єдиним органом законодавчої влади в Україні є Верховна Рада України.

Запропоновані у законопроекті реєстр. № **2827** зміни спрямовані на те, щоб привести норми Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» у відповідність до Конституції України, а також до рішення Конституційного Суду України від 17 липня 2018 року №6-р/2018 і забезпечити виконання державою свого конституційного обов'язку щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи та збереження генофонду Українського народу.

Законопроектом реєстр. № **2827** пропонується відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, зокрема: право на першочергове щорічне безплатне забезпечення санаторно-курортними путівками; право потерпілих від Чорнобильської катастрофи дітей на їх повне державне забезпечення до вступу в школу, на безоплатний проїзд у межах України на всіх видах транспорту, право на щорічне безоплатне санаторно-курортне обслуговування, на виплату їхнім батькам грошової допомоги та грошової компенсації; пільги громадянам, які проживають на територіях радіоактивного забруднення; доплати тим, хто працює на територіях радіоактивного забруднення; право на безоплатне придбання ліків, безоплатне позачергове зубопротезування.

Як наведено у пояснювальній записці, прийняття законопроекту реєстр. № **2827** потребує додаткових витрат з Державного бюджету України. Орієнтовна сума видатків для відновлення скасованих пільг та соціальної справедливості щодо громадян, потерпілих від Чорнобильської катастрофи, становить понад 1 млрд. грн.

На думку суб'єкта права законодавчої ініціативи, реалізація законопроекту реєстр. № **2827** дозволить відновити громадянам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи, ті пільги та компенсації, які вони отримували до прийняття Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28 грудня 2014 року, окремі положення якого були визнані такими, що суперечать Конституції України і втратили чинність 17 липня 2018 року.

Альтернативний законопроект реєстр. № **2827-1** є майже ідентичним та додатково пропонує усунути розбіжності у питанні соціального захисту громадян, віднесених до 4 категорії.

Як наведено у пояснювальній записці до законопроекту реєстр. № **2827-1**, рішенням Конституційного Суду України відновлено пільги для 4 категорії осіб,

проте на сьогодні із законодавства виключено поняття зони посиленого радіоекологічного контролю. Під час прийняття урядового Закону № 76-VIII обґрунтування необхідності ліквідації зони посиленого радіоекологічного контролю жодним чином не було доведено до депутатського корпусу. Ані пояснювальна записка до законопроекту № 1577, ані доповідачі від Уряду, не надавали абсолютно ніяких обґрунтувань, чому пропонується скасувати зону посиленого радіоекологічного контролю.

Тому, на думку авторів законопроекту реєстр. № **2827-1**, з метою вирішення всіх спірних питань щодо 4 категорії постраждалих виникає необхідність повернення у законодавство визначення зони посиленого радіоекологічного контролю. А рішення щодо доцільності скасування або не скасування такої зони необхідно приймати лише за наявності обґрунтованих даних щодо екологічної безпеки таких територій.

Комітет відмічає, що Законом України № 76-VIII було внесено зміни до Закону України „Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи”, якими межі зон радіоактивно забруднених територій устанавлюються та переглядаються Кабінетом Міністрів України. В попередній редакції Закону було встановлено, що межі зон устанавлюються та переглядаються Кабінетом Міністрів України на основі експертних висновків Національної академії наук України, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сферах охорони здоров’я, управління зоною відчуження та зоною безумовного (обов’язкового) відселення, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, охорони навколишнього природного середовища, безпеки використання ядерної енергії, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі, за поданням обласних рад і затверджуються Верховною Радою України. Комітет зазначає, що відповідно до статті 92. Конституції України виключно законами України визначається правовий режим зон надзвичайної екологічної ситуації.

Як наведено у пояснювальній записці, прийняття законопроекту реєстр. № **2827-1** на момент внесення проект не потребує видатків із Державного бюджету України. Разом з тим, реалізація проекту потребуватиме додаткових фінансових витрат у майбутньому. У зв’язку з цим Прикінцевими положеннями проекту Кабінету Міністрів доручається протягом місяця з дня набрання чинності цим Законом подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік", необхідних для реалізації цього Закону.

За підсумками розгляду законопроекту Комітет в и р і ш и в:

1. Підтримати ідею та концепцію обох проектів законів та рекомендувати Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, як головному Комітету із розгляду законопроектів реєстр. №2827 та № 2827-1, визначитись який із зазначених законопроектів взяти за основу.

2. Висновок направити до Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО